

O B S A H

Dopis provinciála	1
Zprávy z provincie	4
Dominikánská teologická dílna	7
Týden vzájemného poznání a porozumění – Hradec Králové 2008	8
Prosby o modlitby	10
Laická sdružení sv. Dominika	11
7. evropské setkání Laických sdružení sv. Dominika	12
T. Machula: Čeští dominikánští laici v kontextu Evropy	14
Nové knihy	19
Salve	20
Nekrologium	21
Ze světa	22
T. Machula: 24 tomistických tezí	27

OPUSCULUM

Měsíčník České dominikánské rodiny

Vydává Kazatelské středisko

České dominikánské provincie

Adresa redakce:

Dagmar Ester Kopecká

Na Zlíchově 221/8, 152 00 Praha 5

tel./fax: 251 554 669; e-mail: ester@op.cz

č. účtu: 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332

Roční předplatné (11 čísel) včetně poštovného je 250 Kč.

Internet: opusculum.op.cz

Uzávěrka dalšího čísla: 25. 8. 2008

DOMINIKÁNI V PRAZE PRODÁVAJÍ KLÁŠTER...

Tak nějak by mohl znít titulěk v nějakém bulvárním plátku a bezpochyby by vzbudil pozornost. Nezačínám tímto způsobem náhodou. Už i to se totiž k mým uším doneslo. Kolem pražského kláštera se skutečně nějakou dobu něco děje a nyní přišel čas seznámit s tím dominikánskou rodinu. Možná si někdo říká, proč jsme to neudělali už dávno a nepředěšili tak šíření různých „pověstí a zaručených zpráv“. Těžko se píše o něčem, co se teprve rodí a nemá to konkrétní obrisy.

Nejdřív několik faktických údajů. Budova pražského kláštera nacházející se v samém srdci historického centra Prahy je pro komunitu, která v ní žije, příliš velká. Celá řada prostor se buď nevyužívá vůbec anebo se využívá tak všelijak. Bylo tomu tak i v minulosti, kdy části kláštera sloužily k různým účelům. Pár příkladů pro ilustraci: prvních sedmdesát let své existence zde sídlila Pražská konzervatoř založená počátkem 19. století. Až do zrušení klášterů v roce 1950 naši otcové vedli v klášteře juvenát, dnes bychom řekli internát pro studující chlapce. Jiná část klášterní budovy se pronajímala na byty. Obchůdky do ulice také vždy tvořily kolorit klášterního komplexu. V roce 1990 provincie znovu převzala budovu, která byla v žalostném stavu. Protože prostředků nebylo nazbyt a jiné kláštery na tom byly ještě hůř, či jejich oprava měla z různých důvodů přednost, byly v Praze provedeny jen nejnnutnější opravy. V tomto stavu se klášter nachází v současnosti.

V poslední době jsme se mnohokrát vážně zabývali otázkou, jak klášter využít, aby lépe sloužil poslání řádu. Postupně vykrystalizovala spolupráce s rodinnou společností Cortuum s. r. o., která se zaměřuje na charitativní činnost a podporu vzdělání. Spolupráce s ní má fungovat na principu PPP (zkratka anglického názvu Public Private Partnership). Konkrétně to znamená, že jde o společný projekt, do kterého řád vstupuje tím, že dává k dispozici budovu, a společnost Cortuum tím, že zajišťuje finanční prostředky. Byly podepsány potřebné dokumenty upravující vzájemné vztahy. Schválila je jak kapitula pražského kláštera, tak provinční rada a nakonec také Magistr řádu se svou generální radou, protože je to projekt dlouhodobý a nákladný. Tento proces byl sice docela zdoluhavý, ale pečlivé dodržení všech požadavků řádových předpisů dává záruku, že se nejedná o nápad jednotlivce či nějaké skupiny. Má jít skutečně o společné dílo, které je věcí celé provincie a do jisté míry také celé dominikánské rodiny u nás.

Co se tedy bude dít? V první fázi bude nutné celou budovu zrekonstruovat. Vzhledem k tomu, že už nyní v budově sídlí několik subjektů – pražský konvent, provincialát, Krystal OP, knihkupectví Oliva, česká a polská farnost – a že něco nového má navíc vzniknout, bude rekonstrukce náročnou záležitostí a bude vyžadovat vytvoření ucelené koncepce pro celou budovu. Důležitější však je, k čemu má opravená budova sloužit. Samozřejmě na prvním místě je zajištění prostoru pro život komunity bratří. Při hledání partnera pro opravu budovy bylo jedním z důležitých kritérií, že bude respektovat skutečnost, že budova je klášter, a že má sloužit právě tomuto účelu.

Postupně se rodí myšlenka vytvoření vzdělávacího centra, kterému jsme dali název Aegidius (latinsky Jiljí). Chceme vyjít vstříc potřebě, která je v naší době a v naší společnosti velmi aktuální. Mnoho lidí v sobě nosí touhu po Bohu, anebo alespoň tušení, že existují duchovní skutečnosti. Nemají však dostatek příležitostí, aby jim někdo pomohl tyto touhy pochopit a konkretizovat. Centrální výpovědi křesťanské víry je, že Slovo se stalo tělem. Druhý vatikánský koncil ve své konstituci o církvi v dnešním světě *Gaudium et spes* učí, že je to jedině ve světle Krista, v němž chce církev objasňovat tajemství člověka a účastnit se řešení hlavních otázek dnešní doby (srov. GS 10). Budoucí vzdělávací centrum se proto chce zaměřit na témata soustředující se kolem křesťanské antropologie. V různých formách chce nabízet ucelené vzdělávací programy, které lidem pomohou pochopit základní pravdy víry a z nich vyplývající pohled na člověka jako jednotlivce, rodinu, společnost a na různé oblasti lidského života. Smyslem je kultivovat společenské, politické a profesní prostředí. Dále by činnost tohoto centra chtěla nabízet možnost seznámit se se základy křesťanského učení prostřednictvím kulturního a duchovního bohatství vtištěného do sakrálních památek našeho hlavního města.

Na činnosti vzdělávacího centra se budou podílet bratři pražské komunity spolu s dalšími spolupracovníky. Činnost bratří je v současnosti rozptýlená na mnoho jednotlivých aktivit, které se mnohdy těžko slučují s nároky společného života a společné modlitby. Těžiště apoštolské činnosti přímo v budově kláštera má napomoci k upevnění komunitního života. Budova kláštera a život komunity v ní je cennou devizou, která bude vzdělávací centrum odlišovat od jiných podobných aktivit. Účastníci vzdělávacích programů budou mít

možnost zapojovat se do života komunity a zakusit tak něco ze života v klášteře. Kromě vzdělávacích programů bude centrum nabízet možnost pobytů v klášteře za účelem „duchovního občerstvení“.

Nelze počítat s tím, že by samotné vzdělávací centrum zajistilo dostatečné finanční prostředky na splacení investice do rekonstrukce budovy a na její provoz. Některé prostory budou tedy využívány komerčně, jak je tomu ostatně i dnes. Jedná se především o obchůdky do ulice a dále částečně historický barokní refektář a ubytovací kapacity mimo vzdělávací programy.

V současnosti probíhají přípravné práce. Kromě jiného hledáme vhodného architekta, který vytvoří architektonickou studii. Až potom bude možné přistoupit k nezbytným stavebním pracím. Je jisté, že celková rekonstrukce potrvá několik let. Během doby rekonstrukce bude beze změny fungovat kostel, protože jeho se opravy týkat nebudou. Bude zaručeno nepřerušované základní fungování české a polské farnosti, kanceláře konventu a provincialátu. Všechny ostatní instituce a aktivity budou muset na nezbytně nutnou dobu opustit budovu kláštera, která se změní ve staveniště. Bude se to týkat i samotné komunity bratří. Zatím nevíme přesně ani na jak dlouho, ani kdy k tomu dojde.

Jsme si dobře vědomi, že nás čeká náročné období stavebních prací, které se citelně dotkne nejen komunity, ale také všeho a všech, kdo mají s klášteřem co do činění. Spoléháme však na vaši trpělivost, pochopení a podporu. Věříme, že se pouštíme do dobrého díla, které posílí působení synů svatého Dominika u nás a kterému Bůh požehná. Prosíme, provázejte toto dílo svou modlitbou!

fr. Benedikt Mohelník OP

ZPRÁVY Z PROVINCIIE

PŘEDPLATNÉ OPUSCULA 2008

Roční předplatné (11 čísel včetně poštovního) na rok 2008 činí **250 Kč**. Můžete ho uhradit složenkou nebo bankovním převodem na účet č. 122918389/0800 (ČS) var. symbol 332. Prosíme všechny, u kterých dochází k nějaké změně (zrušení odběru, změna adresy, změna počtu odebíraných výtisků apod.), aby nám o tom zaslali zprávu. Děkujeme. Redakce

PROVINČNÍ EXERCICIE

Provinční exercicie bratří se letos uskuteční v Jablonném v Podještědí v termínu od 7. 9. (večer) do 13. 9. (dopoledne). Exerციátorem bude br. Reginald Slavkovský OP z Dunajskej Lužnej. Žádám představené klášterů a domů, aby včas nahlásili bratry, kteří se exercicií chtějí účastnit.

Děkuju.

br. Cyril M. OP, cyril@op.cz

KALENDÁŘ AKCÍ

30. 6. – 4. 7. 2008 Teologická dílna v Praze

19. – 27. 7. 2008 Letní misie v Rožnově pod Radhoštěm

7. - 13. 9. 2008 Provinční exercicie bratří v Jablonném v Podještědí

3. - 5. 10. 2008 Setkání formátorů LSSD ve Vranově u Brna

18. 10. 2008 Setkání české dominikánské rodiny v Hradci Králové

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

Tým Kazatelského střediska se schází každé 3. pondělí v měsíci (vyjma prázdnin) v klášteře sv. Jiljí v Praze. Příští setkání se bude konat 15. 9. od 17:00 h. v kostele sv. Jiljí a pak ve velké hovorně.

PRAŽSKÝ KONVENT

Husova 234/8, 110 00 Praha 1
tel. 224 218 442, fax: 224 218 443
e-mail: paha@op.cz, sv.jilji@op.cz; jilji.op.cz
<http://praha.op.cz>

E-mailové zpravodajství z farnosti

Upozorňujeme na možnost přihlásit se do internetové konference info@jilji.cz. Členům konference bude každý týden přicházet do emailové schránky rozpis mší, pozvánky na různé akce a aktuality z farnosti. Podrobnosti a návod k přihlášení najdete na nástěnce kostela. Přihlášení: e-mail na adresu info-subscribe@jilji.cz a potom potvrdit odpovědí na ověřovací e-mail.

Odhlášení: info-unsubscribe@jilji.cz a potvrdit stejně jako při přihlášení.

SLUŽBY PROVINCIÁLATU

Při zachování čísla pevné linky na provincialát bylo zřízeno i číslo mobilní: +420 602 592 174. Tento mobil bude obsluhovat sekretářka provincialá Anežka Bachnová. Jako číslo na provincialát prosím používejte přednostně toto mobilní číslo. Návštěvu otce provincialá je třeba vždy domluvit předem.

Setkávání po nedělních bohoslužbách

Každou neděli je příležitost k neformálnímu setkání po mši svaté v 9:30 a 18:30 ve velké hovorně kláštera. Hovorna je otevřena 1,5 hodiny po skončení bohoslužby. V příjemném prostředí se zde můžete setkat s přáteli a známými z farnosti i s celebrujícím knězem. Je zde možnost uvařit si kávu nebo čaj. Setkání nejsou nijak moderována, jde pouze o poskytnutí prostoru těm, kdo si chtějí pohovořit s druhými v klidnějším prostředí, než jaké skýtá ulice před kostelem.

Hnutí Světlo-Život (oáza)

Chceš nalézt na poušti svého života studnu? Pak je tu právě pro tebe **OÁZA**, duchovní cvičení pro mládež od 16-ti let.

Termíny:

4. - 20. 7. 2008 Cvilín u Krnova

(Info: <http://choreb.minorite.cz> nebo

juzek@razdva.cz)

15. - 31. 8. 2008 Klenčí pod Čerchovem

(Info: jan@op.cz).

Mariina legie

• **Pravidelná setkání našeho prezidia** „Neposkvrněné Početí“ se konají každou neděli ve velké hovorně kláštera. Začátek je vždy v 16 hod., zvonek č. 53.

POUTNÍ BAZILIKA**SV. VAVŘINCE A SV. ZDISLAVY****JABLONNÉ V PODJEŠTĚDÍ**

Klášteří 33, 471 25 Jablonné v Podještědí

tel. 487 762 105, e-mail: jablonne@op.cz;

farnostjvp@volny.cz; www.zdislava.cz

6. 7. Německá pouť

9:30 Mše svatá v bazilice

11:00 Poutní mše svatá (*celebruje Mons. Georg Weinholt, světitel biskup drážďanský*)

19. 7. Poutí nemocných

9:30 Mše svatá v bazilice; 11:00 Poutní mše svatá (*celebruje arcibiskup Karel Otčenášek*)

ŽIVÝ RŮŽENEC

Zveme všechny členy a přátele dominikánské rodiny k zapojení do živého růžence za mír a za rodiny. Zájemci se mohou přihlásit na adrese: fr. Irenej Šiklar OP, Klášter dominikánů, Husova 8, 110 00 Praha 1, irenej@op.cz

fr. Irenej OP, promotor pro růženec

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5

tel.: 603 976 231, e-mail: info@prolife.cz;

<http://prolife.cz>

Modlitby za nenarozené děti. Zveme všechny lidi dobré vůle ke společné modlitbě růžence, žalmů, proseb a slavení mše svaté za nenarozené děti, těhotné maminky, zdravotnický personál a jiné potřeby.

Praha: před porodnicí U Apolináře

každý pracovní den od 8:00 do 9:20 modlitba růžence; kontaktní osoba: Miloslav Pletánek, tel.: 736 248 037

Olomouc: před porodnicí Fakultní nem.

každý poslední čtvrtek v měsíci v 16 hodin modlitba růžence; od 18 hodin mše svatá v dominikánském klášterním kostele „Za zastavení zla potratů“; kontaktní osoba: Markéta Tomečková, tel.: 606 739 313

SETKÁNÍ ZÁSTUPCŮ POBOČEK

Celostátní setkání zástupců poboček HPŽ ČR a dalších zájemců proběhne 26. - 28. 9. 2008 v Červeném Kostelci. Náplní bude vzájemné poznání se, výměna zkušeností a odborné semináře – gynekoložka MUDr. Xenie Preiningerová o antikoncepci a umělém oplodnění a ředitel prvního hospice v ČR Ing. Miroslav Wajsar o hospicové péči. Náklady na ubytování a stravu jsou cca 460 Kč. Počet míst je omezený. Přihlásit se je možné nejpozději do 10. 9. 2008 na adrese info@prolife.cz.

GENERÁLNÍ KAPITULA SESTER 2008

Česká kongregace sester dominikánek bude slavit 1. - 13. července 2008 v Bojkovicích 17. generální kapitulu.

Prosíme všechny členy dominikánské rodiny, přátele a známé o modlitbu.

Svatý Otče Dominiku a svatá Zdislavo, orodujte za nás!

JUBILEA BRATŘÍ A SESTER

9. 7.	S. M. Terezie Eisnerová	53. narozeniny
7. 7.	S. M. Fulgencie Přidalová	78. narozeniny
10. 7.	S. M. Laurencie Lacinová	79. narozeniny
12. 7.	Fr. Marek Žilinský	87. narozeniny
13. 7.	S. M. Zdislava Řičická	80. narozeniny
17. 7.	S. M. Hroznata Koláčová	86. narozeniny
18. 7.	Fr. Vojtěch Soudský	56. narozeniny
21. 7.	Fr. Sadok Šícha	39. narozeniny
23. 7.	Fr. Valentin Laburda	52. narozeniny
26. 7.	Fr. Filip Boháč	30. narozeniny
31. 7.	Fr. Irenej Šiklar	38. narozeniny
31. 7.	Fr. Jindřich Poláček	32. narozeniny
2. 8.	S. M. Krista Chládková	10. výročí slavných slibů
2. 8.	S. M. Bedřiška Neradová	10. výročí slavných slibů
2. 8.	S. M. Lucie Vintrová	10. výročí slavných slibů
3. 8.	Fr. Cyril Molnár	42. narozeniny
5. 8.	S. M. Dětmara Suchomelová	89. narozeniny
7. 8.	S. M. Pavla Výstupová	62. narozeniny
8. 8.	Fr. Cyprián Suchánek	10. výročí slavných slibů
10. 8.	S. M. Lucilla Adzimová	89. narozeniny
10. 8.	S. Marie Pitterová	35. narozeniny
11. 8.	S. M. Michaela Smrčková	81. narozeniny
14. 8.	Fr. Albert Kilberger	23. narozeniny
15. 8.	Fr. Norbert Badal	52. narozeniny
16. 8.	S. M. Johanka Vaňková	38. narozeniny
17. 8.	Fr. Ludvík Grundman	24. narozeniny
17. 8.	Fr. Tomáš Bahounek	20. výročí slavných slibů
18. 8.	Fr. Norbert Badal	20. výročí slavných slibů
20. 8.	S. M. Terezie Eisnerová	20. výročí slavných slibů
21. 8.	S. M. Pavla Šitínová	57. narozeniny
22. 8.	S. M. Leokadie Ferdusová	89. narozeniny
29. 8.	Fr. Tomáš Bahounek	61. narozeniny
30. 8.	S. M. Lucie Vintrová	35. narozeniny

Všem jubilantům blahopřejeme a vyprošujeme Boží pozhnaní.

*Naplnění Svatým Duchem***DOMINIKÁNSKÁ TEOLOGICKÁ DÍLNA**

U sv. Jiljí na Starém Městě pražském
30. 6. – 4. 7. 2008

Jaká témata v našem týdnu zaznějí?

Dr. K. ŠPRUNK promluví o lidských vztazích jako obraze Nejsvětější Trojice.

Dr. B. MOHELNÍK připomene, že v kředu vyznáváme Ducha Sv. jako Pána a Dárce života. Co však tato dvě označení třetí Božské Osoby znamenají? Jaký je onen život, který Duch Sv. dává a jakým způsobem ho dává?

Dr. T. MACHULA svůj příspěvek charakterizoval takto. Reflexe vztahu jako dokonalosti, která musí mít nějaký základ v Bohu. Meze přirozeného filosofického myšlení a jeho rozvinutí v teologii.

Dr. Š. FILIP se bude zamýšlet nad působením Ducha svatého v Církvi.

T. POSPÍŠIL se pokusí působení Svatého Ducha popsat ve dvojí perspektivě, antropologické a eklesiální.

Další bude teprve upřesněno.

MÍSTO A ČAS

Dominikánský klášter sv. Jiljí, Husova 8, Praha 1

Od po 30. 6. do pá 4. 7. Začínáme Mši sv. v 9.00

Ubytování mohou *po dohodě* přijet již v neděli a odjet v sobotu (neděli).

LEKTOŘI

Dr. Mikuláš Buzický OP, Dr. Štěpán Filip OP, Dr. Tomáš Machula, Dr. Benedikt Mohelník OP, Tomáš Pospíšil OP, Dr. Karel Šprunk, zatím nepotvrzený historik sakrálního umění, biblický teolog v jednání

PROGRAM

Přednášky, lektorovaná exkurze, experimentálně zařazujeme moderovanou diskusi, odpoledne pracovní metodický seminář, vítaná účast na mši, liturgii hodin, adoraci, prostor k prohloubení přátelského společenství, ve čtvrtek tradičně debata *de quodlibet* (možné anonymní dotazy na libovolné téma) a večerní posezení.

UBYTOVÁNÍ A STRAVA – zatím předběžná nepotvrzená informace

Pro účastníky Dílny nabízí pražský dominikánský klášter dotované ceny: ubytování včetně jídel za den 150 Kč, samostatný oběd 50 Kč. Průběžné občerstvení zatím vždy dobře fungovalo v režii účastníků.

KONTAKT

fr. Tomáš Pospíšil OP, Dolní Česká 3, 669 02 Znojmo
tomas@op.cz, 731 402 663

Prosím o přihlášky do 15. června včetně.
(Nezbytně u zájemců o ubytování.)

**ZHODNOCENÍ TÝDNE VZÁJEMNÉHO POZNÁNÍ
A POROZUMĚNÍ V HRADCI KRÁLOVÉ**

V neděli 18. 5. 2008 skončil v Hradci Králové ojedinělý projekt, který oslovil několik tisíc lidí ze samotného města i vzdálenějšího okolí. Pod názvem Týden vzájemného poznání a porozumění proběhla celá řada akcí, které si kladly za cíl navázat otevřený dialog mezi věřícími na jedné straně a hledajícími či přímo sekulární veřejností na straně druhé.

„Věděli jsme, že nepůjde o jednoduchý úkol. V otázkách vztahu mezi věřícími a nevěřícími existuje stále celá řada předsudků. Proto se nám v první řadě jednalo zejména o to nastavit samotnou vzájemnou komunikaci. Společně s ostatními křesťanskými církvemi a společenstvími, které se společně s námi na celém projektu podílely, jsme chtěli vytvořit takové podmínky, aby k nám měl během celého týdne přístup kdokoli, kdo projeví zájem. Cílem bylo otevřeně prezentovat pocity a životní názory královéhradeckých křesťanů,“ uvedl jáhen Arsen Kostanjan z Biskupství královéhradeckého.

Věřící ale podle něj chtěli zároveň sami poznat to, jak žijí ti, kteří se buď ke křesťanství vůbec nehlásí nebo jsou ve fázi určitého hledání. „Z toho důvodu bylo v programu mnoho rozmanitých akcí, kde byla možnost volné diskuze s účinkujícími. Právě během těchto debat bylo možné položit ty nejruznější otázky na témata, která do té doby mohla být pro řadu návštěvníků určitým způsobem tabuizovaná. Když jsme bilancovali ohlasy a návštěvnost jednotlivých akcí, zjistili jsme, že o tyto debaty byl mimořádný zájem právě mezi hledající nebo zcela sekulární veřejností,“ dodal Arsen Kostanjan.

Celý tento projekt byl v tuzemských poměrech něčím zcela novým. „Týden vzájemného poznání a porozumění byl v naší zemi jakousi před-

premiérou, inspirován programy, které proběhly v evropských velkoměstech. Nemohli jsme tedy jednoduše kopírovat, ale bylo nutné naopak zapojit vlastní invenci a celý program adaptovat na stotisícové město Hradec Králové,“ prohlásil biskup Dominik Duka, který zároveň připomněl, že už samotná fáze přípravná byla nadmíru důležitá: „Právě proto, že jsme byli v této podobě první, bylo nutné přistoupit v dostatečném předstihu k nejrůznějším historickým, náboženským i kulturně-společenským analýzám. Důležité bylo samozřejmě získat pro tuto akci i duchovní působící v Hradci Králové, a to jak katolické, tak ty z ostatních křesťanských církví. Další podstatnou věcí bylo přesvědčit o potřebě větší otevřenosti a vstřícnosti i samotné věřící, což se dle ohlasů rovněž úspěšně podařilo.“

Týden vzájemného poznání a porozumění trval od 12. do 18. 5. 2008. Za tu dobu se na mnoha místech Hradce Králové uskutečnila řada divadelních a filmových představení, koncertů, přednášek, besed i jiných akcí. Kromě duchovních se celého programu zúčastnily mnohé známé a zajímavé osobnosti. „Z těch, o které byl bezpochyby největší zájem ze strany veřejnosti, jmenujme například profesora Tomáše Halíka, jehož program dobře připravil studentský klub Salaš, doktora Jiřího Grygara, moderátora Václava Moravce a další (prof. Radim Palouš, prof. Jiří Sláma, prof. Petr Pokorný...),“ prozradil Arsen Kostanjan. Se zájmem se podle něj také setkal závěrečný slavnostní koncert, který se uskutečnil přes počáteční nepřízeň počasí na nádvoří Nového pivovaru za účasti oblíbené zpěvačky Evy Pilarové, pěveckého sboru Boni Pueri a Posádkové hudby Hradec Králové.

Organizátoři jsou s účastí veřejnosti velice spokojeni. „Obzvláště potěšující je určitě také fakt, že mezi účastníky Týdne vzájemného poznání a porozumění byla minimálně třetina těch, kteří nepatří mezi praktikující křesťany,“ pokračuje ve svém hodnocení biskup Dominik Duka, podle kterého patří velký dík i všem institucím, jež se na celém projektu podílely.

Vojtěch Macek
www.diecezch.cz

PROSBY O MODLITBY

- ❖ za magistra řádu
- ❖ za otce provinciála fr. Benedikta OP a bratry zastávající provinční officia
- ❖ za naše představené a za Boží pomoc pro všechna důležitá rozhodnutí
- ❖ za projekt přestavby pražského kláštera
- ❖ za nová povolání pro všechny větve dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry, kteří kdekoli na světě trpí kvůli výkonu své služby
- ❖ za apoštolské působení v médiích, především na internetu
- ❖ za letní misie v Rožnově pod Radhoštěm
- ❖ za účastníky a organizátory Světového dne mládeže v Sydney 2008
- ❖ za projekt křesťanského knihkupectví OLIVA
- ❖ za nemocné členy, příbuzné a přátele dominikánské rodiny
- ❖ za naše bratry a sestry působící ve školství
- ❖ za naše bratry studenty ve Francii
- ❖ za farnost v Praze na Zlíchově a za misijní středisko na Barrandově
- ❖ za posilu v nemoci a uzdravení pro sestru Jiřinu Postupovou
- ❖ za rozvoj teologie a křesťanské filosofie na Teologické fakultě v Českých Budějovicích

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

(1. všeobecný, 2. misijní, 3. národní)

Denní modlitba: Nebeský Otče, kladu před tebe celý dnešní den. Přináším ti v něm své modlitby, práce, radosti i utrpení ve spojení s Ježíšem Kristem, který ve mši svaté neustále zpřítomňuje oběť sebe samého za záchranu světa. Duch svatý, který jej vedl, kéž je i mým průvodcem a vyzbrojí mě silou pro svědectví o tvé lásce. To vše přináším jako svou nepatrnou oběť, spolu s Pannou Marií, Matkou našeho Pána a Matkou církve, zvláště na úmysly, které nám předkládá Svatý Otec a naši biskupové pro tento měsíc.

ČERVENEC

1. Aby rostl počet dobrovolníků, kteří by velkoryse a pohotově nabídli službu křesťanským společenstvím.
2. Aby Světový den mládeže v Sydney probudil v mladých oheň Boží lásky k šíření nové naděje lidstva.
3. Aby věřící podporovali své duchovní nejen modlitbou, ale i konkrétními skutky pomoci.

SRPEN

1. Aby lidé respektovali Boží plán se světem a stále více si uvědomovali velký dar stvoření.
2. Aby odpověď Božího lidu na povolání ke svatosti a misiím byla podpořena důkladným rozlišováním charismat a věrností duchovní a kulturní formaci.
3. Aby si rodiče o prázdninách dokázali najít čas na své děti.

LAICKÁ SDRUŽENÍ SVATÉHO DOMINIKA

PROGRAM AKCÍ

Setkání formátorů LSSD: 3. – 5. 10. 2008 Vranov u Brna (téma: Charismata; program připravuje 5. pražské MS)

ZPRÁVY Z MÍSTNÍCH SDRUŽENÍ

MS NIVNICE (představená Zdeňka Dominika Starobová)

Dne 26. 7. 2008 oslaví naše milá sestra Anna Terezie Jančárová pěkných 60 let svého života. Jejím druhým domovem byl a je milovaný kostelíček v Korytné, kde se snaží pomáhat, jak je třeba, včetně kostelníčení a zpěvu žalmů při mši svaté. Za její neutuchající snahu a ochotu jí byla otcem arcibiskupem udělena plaketa.

Všichni jí přejeme zdraví, posilu a trpělivost v nemoci, Boží požehnání a radostné v nebi shledání.

MS OLOMOUC (představená Zdislava Kvapilová)

<http://opolomouc.googlepages.com>

Program společných setkání:

- 12. 7. 2008 Pout' na sv. Kopeček
- 8. 8. 2008 Slavnost sv. Dominika
- 13. 9. 2008 Sliby, obláčka

MS PLZEŇ (představený Jan Vincenc Horáček)

Společná setkání každé první úterý v měsíci od 16:00 do 17:30. Program: společná modlitba, četba Stanov a Partikulárních směrnic, formační přednáška či rozhovor, liturgie hodin (nona). Po setkání je možno účastnit se s farností modlitby růžence, mše sv. (18:00) a nešpor. <http://www.pmr.op.cz>

MS VŠERUBY (představený Václav Jindřich Valeš)

Dne 12. 6. 2008 se za přítomnosti řádového asistenta P. Ing. Vojtěcha Soudského OP a místního faráře ICLic. Ireneusze Figury uskutečnila v kostele sv. Ducha ve

Všerubech obláčka pana Jiřího Svobody z Hunčic, jemuž bylo uděleno řádové jméno Jakub z Ulmu. Prosme Pána, ať náš novic přijme své nové jméno jako program i naplnění svého života, aby na přímluvu svého patrona byl dokonalý a svatý.

Témata setkání v uplynulém čtvrtletí: 17.4. Historická věrohodnost autorů a údajů v Písmu sv., 15.5. Zmrtvýchvstání, 12.6. exegeze Lk 15,11-32 (podobnosti o milosrdném otci a sobeckých synech).

MS 3. PRAŽSKÉ (představená Eva Terezie Chaloupská)

<http://www.laici3ps.op.cz>

MS 4. PRAŽSKÉ (představená Miloslava Anna Zásmětová)

Další setkání po prázdninách.

MS 5. PRAŽSKÉ (představený Jan Jáchym Beneš)

Setkání našeho sdružení se konají jednou za čtrnáct dní ve čtvrtek večer u sv. Jiljí. Každé setkání začíná v 18:30 h. mší svatou a nešporami, poté následuje další program ve velké hovorně nebo v kapli svatě Zdislavy. Termíny: zaří 2008.

SEDMÉ EVROPSKÉ SETKÁNÍ LAICKÝCH SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA

Ve dnech 30. 5. – 3. 6. 2008 se za krásného počasí konalo v Trenčianských Teplicích *Sedmé evropské setkání laických sdružení sv. Dominika* (ECDLF). Základním tématem konference se stalo: *Kázání v sekulárním světě*. Místo shromáždění bylo zvoleno ideálně, protože konferenční sál byl součástí hotelu a kostel sv. Štěpána stál nedaleko. Každý den tak mohla být sloužena mše svatá v angličtině nebo francouzštině. Klidná atmosféra lázeňského městečka napomáhala delegátům k nejlepšímu soustředění se na různá zasedání, která byla součástí programu.

První den jednání byl vyhrazen představením jednotlivých provincií. Volení zástupci laických bratrstev sv. Dominika z celé Evropy prezentovali počty bratří a sester ve svých zemích a snažili se přiblížit jejich aktivity. Vedle liturgických a modlitebních shromáždění se jednalo hlavně o vzdělávání formou přednášek a diskuzí nad různorodými tématy. V provinciích západní Evropy se k tomuto studijnímu profilu setkávání sdružení připojuje

také práce s bezdomovci, návštěvy nemocných a další akce sociálního charakteru. Velice zajímavé bylo také vystoupení sestry z Bulharska, která shrnula radosti i strasti laického sdružení v Sofii, které nedávno vzniklo jako první vlašťovka současného dominikánského díla v této zemi.

Sobotní dopoledne bylo vyhrazeno přednášce Tomáše Machuly na téma „*Kazatelská služba jako dílo celé církve*“. Živá diskuze, která vystoupení následovala, ukázala důležitost otázek, které mluvčí nastínil. V rámci odpoledních diskuzí delegáti poukázali na dvě výzvy spojené s budoucností dominikánských laických sdružení v Evropě. Na jedné straně jde o práci s rodinami a podporu náboženské výchovy dětí rodičů, kteří již jsou dominikánskými laiky. Na druhé straně je to pak potřeba zpracování formace starších členů a hledání vhodných forem jejich zapojení do života sdružení. Večer byli všichni pozváni na prezentaci slovenské dominikánské rodiny, která byla pro mnohé delegáty ze západní Evropy milým seznámením se s kulturou a náboženským životem našich východních sousedů. Málokdy potkáte mladé dominikánské bratry v lidových krojích ...

Nedělní dopoledne bylo vyhrazeno přednášce Ann-Marie Lee z Irska na téma: „*Kázání v sekulárním světě*“. Konkrétní výsledkem následující diskuze byla myšlenka vytvořit brožuru s příklady pro kázání laiků, která by reflektovala dosavadní evropské zkušenosti z oblasti práce se společenstvím, sociálními skupinami a dalšími aktivitami. Večer delegáti navštívili nedaleký trenčínský hrad, kde byl pro ně připraven kulturní program.

Pondělí bylo posledním dne jednání ECDLF. Delegáti se věnovali volbám nové Evropské rady dominikánských laických sdružení, která bude pokračovat v dosavadní práci integrace a v podpoře aktivit provincií. V rámci odpolední bohoslužby v místním kostele sv. Štěpána převzali noví členové rady hořící svíce jako symboly své budoucí práce pro evropské laické dominikány. Závěr celého kongresu byl věnován vystoupení Miroslava Částka *Bůh je láska – evangelium sv. Jana* v místním kostele. Divadelní představení, které bylo otevřeno i veřejnosti, se konalo díky sponzorskému daru královéhradeckého biskupa Dominika Duky OP.

Podrobné informace o celé konferenci naleznete na internetové stránce <http://laici.op.org/ecldf/>.

Martin Jan Klapetek, České Budějovice

ČEŠTÍ DOMINIKÁNŠTÍ LAICI V KONTEXTU EVROPY

Na konci května proběhl ve slovenských Trenčianských Teplicích 7. kongres evropských sdružení laiků sv. Dominika. O jeho průběhu informuje na jiném místě OPuscula český delegát Martin Klapetek. Zúčastnil jsem se tohoto kongresu jako člen evropské rady laiků a dovoluji mi proto, abych se na tuto událost podíval z tohoto úhlu pohledu – jako (teď již bývalý) člen grémia, které je zde mj. pro lepší komunikaci dominikánských laiků v Evropě. Jak si vlastně čeští dominikánští laici v evropském kontextu stojí? Předem upozorňuji, že jde o můj soukromý pohled, nicméně o pohled snažící se o objektivitu a čerpající z několikaleté práce v evropské radě.

Kolik je nás na světě dominikánů?

Nejprve stojí za to všimnout si čísel, která představil asistent magistra řádu pro laiky fr. David Kammler OP ve svém vystoupení (a které uvedl i při své návštěvě několika sdružení v Praze). Na světě v současné době žije asi 3 000 mnišek, 6 000 bratří, 27 000 sester a 144 000 laiků (možná vás překvapí tak, jak překvapilo mě, že největší podíl dominikánských laiků žije ve Vietnamu). Tato společenství dohromady tvoří dominikánský řád. Tento bod zdůrazňoval fr. David velmi naléhavě: Řád nejsou pouze bratři a mnišky, ale také činné sestry a dominikánští laici. Volněji se k řádu a jeho spiritualitě však váže obrovské množství dalších hnutí, bratrstev a sdružení (včetně kněžských a jáhenských sdružení, sekulárních institutů, studijních skupin, dobrovolnických hnutí, řeholních společenství vycházejících z dominikánské spirituality apod.), které spolu s řádem tvoří široce pojímanou dominikánskou rodinu.

Kolik je nás v Evropě dominikánských laiků?

V Trenčianských Teplicích byl dán velký prostor pro představení jednotlivých provincií. Většina zemí a provincií (některé země zahrnují několik provincií a naopak jiné tvoří provincii či vikariát dohromady se zeměmi jinými) zde byla zastoupena, takže šlo získat docela dobrý přehled. Srovnáním naší situace, kterou představuje asi 400 dominikánských laiků se sliby a 28 sdružení, se situací jiných provincií lze vyvodit závěr, že patříme k největším v Evropě. Můžeme se postavit vedle Provincie Francie s jejími 390 členy (Francie má ovšem 2 provincie – vedle této „severnější“ provincie ještě provincii Toulouse), irské provincie s 550 členy ve 36 sdruženích, německé

provincie Teutonie s 420 členy (taktéž pouze polovina Německa), italské provincie sv. Dominika (sever Itálie) s 800 členy nebo jihoitalské provincie sv. Tomáše, která je také dosti lidnatá (44 sdružení), vedle Polska s 20 sdruženími a 500 členy nebo Španělska, kde je v provincii Aragon 6 sdružení a 180 členů, v provincii Betica 11 sdružení a 345 členů, v provincii Španělska 12 sdružení a 390 členů a ve Vikariátu del Rosario 5 sdružení a 130 členů. Pokud by chtěl někdo propadat pesimismu a upozorňovat, že naše číslo 400 laiků je číslo „oficiální“ a takříkajíc „papírové“, a že počet aktivních laiků je ve skutečnosti nižší, ať je ubezpečen, že výše citovaná čísla jsou také „oficiální“. Prakticky všichni referenti upozorňovali, že z celkového počtu laiků dominikánů se sliby se do života místních společenství aktivně zapojuje pouze polovina až dvě třetiny. Srovnáváme tedy srovnatelné.

Mezi menší provincie a vikariáty pak patří velmi aktivní Belgičané s 5 sdruženími a 50 členy, Chorvaté s 5 sdruženími, taktéž velmi aktivní Maďaři s 12 sdruženími a 90 členy, Ukrajinci s 3 sdruženími 50 členy, kteří tvoří vikariát dohromady s Ruskem, kde jsou celkem 2 sdružení. Aktivně se projevují také portugalští dominikánští laici. Nizozemsko po obrovské krizi prožívá mírnou obnovu laických dominikánů, kdy se stabilizovalo 1 sdružení s cca 20 lidmi. Tím, že jsou členové doslova rozesteti po celém Nizozemsku, se dostali k nutnosti najít vhodný způsob komunikace, které by se dalo říkat „společný život“ v duchu sv. Dominika. V Bulharsku existuje zatím 1 sdružení, které má svá specifika v tom, že jej tvoří především katolíci východního obřadu. Švédsko, Finsko a Norsko tvoří vikariát Dacie. V Norsku je např. celkem 12 dominikánských laiků, ve Švédsku je to podobné, ve Finsku taktéž. V situaci, kdy ve Finsku žije pouze 1 (slovy „jeden“) finský katolický kněz (ostatní jsou cizinci), je malý zázrak, že zde existuje komunita 10 dominikánských laiků. Ukazuje se ale opět, že postavení minority je obrovskou výzvou a lidé z těchto zemí, kde nejbližší spolubratři žijí vzdáleni často stovky kilometrů, si dokáží vážit toho, co jim řádový život a spiritualita nabízí. K této otázce se ještě vrátím v závěrečné reflexi.

Aktivity, radosti a strasti dominikánských laiků v Evropě

Činnost sdružení v různých zemích je hodně podobná tomu, co známe z vlastní zkušenosti. Dominikánští laici se angažují v sociální a vzdělávací oblasti, ve farních aktivitách, misionářských projektech apod. Zajímavý způsob apoštolátu rozvíjejí v Chorvatsku, kde v rámci dominikánského hnutí

mládeže natáčejí hudební spoty oslovující mládež, které jsou vysílány televizí. V některých zemích je velmi silně zastoupena intelektuální rovina apoštolátu. Příkladem může být možná překvapivě Ukrajina, kde na Thomas Institute v Kijevě učí 4 laičtí dominikáni.

Na společných setkáních rozvíjejí témata jako jsou biblické skupiny, studijní skupiny, někde si připravují aktuální témata, o kterých společně diskutují. V různých formách je součástí života sdružení modlitba, od pravidelných společných modliteb, přes návštěvy nemocných za účelem společné modlitby růžence až po společné rekolekce.

Prakticky všude existuje trend mírného poklesu členů a rozdíl mezi oficiálními počty dominikánských laiků a aktivních laiků. Do jisté míry je to dáno tím, že starší členové se nemohou v některých případech (větší vzdálenosti apod.) plně účastnit života společenství, ale také ztrátou zájmu o život sdružení. Proto zaznívá z mnoha stran požadavek zkvalitnění formace. Velmi silné téma je formace např. pro italské nebo irské provincie, jejichž zástupci referovali o zajímavých přístupech svých sdružení.

Radostnou skutečností je to, že se zástupci prakticky všech zemí projevovali skutečně jako dominikáni, tzn. jako ti, kteří chápou své křesťanství především optikou otázky „Co bude s hříšníky?“, která se dnes rozšiřuje do otázky „Co bude s lidmi, kteří o Bohu nevědí, vědí velmi málo nebo vědí velmi zmatené věci?“ V hlasech dominikánských laiků z různých evropských zemí tak zaznívá skutečná misijní výzva.

Slovo o Slovensku

Výše jsem uvedl, že je na první pohled až zarážející, jak aktivní jsou členové sdružení z provincií, které jsou velmi malé nebo které jsou přímo součástí nějaké náboženské minority. Již na minulém kongresu před 4 lety v německém Walberbergu bylo překvapivé, že účast italských zástupců byla velmi malá a Španělé se nedostavili vůbec. Podíváme-li se výše na počty členů, vidíme, že to rozhodně není tím, že by měli nouzi o lidi. I nyní na Slovensku zastupovali 3 italské provincie 2 zástupci a 3 + 1 španělské 1 zástupkyně. Na druhé straně z jednoho vikariátu (Dacie) přijelo lidí hned několik, i když měli při různých hlasováních jen jeden hlas.

Dosud jsem vůbec nezmínil Slováky, kteří kongres tentokrát pořádali. Po rozdělení společného státu jsme se na východní část bývalé federace měli

mnohdy tendenci dívat jako na tu „zpozdilejší“ část, což bylo ještě podtrženo tehdejšími figurami na tamní politické scéně. Dnes si však něco takového prostě může myslet jen ten, kdo je slepý pro realitu. Dominikánský život a spolupráce bratří a laiků (a zdá se mi, že i kongregačních sester) funguje velmi živým a radostným způsobem, který má daleko k depresivní atmosféře povzdychů, jak nás ubývá, že „ty mladé to mezi nás netáhne“, že to nějak nejde atd., kterou bohužel tak často slychávám v našich řadách. Důkazem toho je i skutečnost, že malá slovenská provincie dokázala organizačně zajistit a úspěšně ustát tak významnou akci, jakou mezinárodní evropský kongres dominikánských laiků bezesporu je. Pak se nelze divit, že po dvou velmi úspěšných termínech v evropské radě laiků byla slovenská delegátka Eva Kameniarová drtivou většinou přítomných zvolena za (jediného) reprezentanta Evropy ve světové radě laiků.

Lze být církví skomírající?

A co na to může říci dominikánský laik český? Na to si zkusme odpovědět sami. Já to zkusím sám za sebe jako (teď už bývalý) člen evropské rady asi takto: Nevyzývám k rádooby povinnému či nucovanému optimismu a povrchním „thymolinovým“ úsměvům. Nemám ale rád Havlem přesně diagnostikovanou a mezitím již pověstnou „blbou náladu“. Mám však pocit, že česká společnost a česká církev v této situaci propadá zbytečnému pesimismu. Na poslední provinční radě laiků v Olomouci jsem od spousty skvělých, schopných a zajímavých lidí slyšel tolik (o pár řádek výše parafrázovaných) vět o tom, jak to nejde, že se mi tomu prostě nechce věřit. Vypadá to, jako bychom byli církví (či „dominikánstvem“) umírající. To má v našem českém kontextu svou tradici. Když v roce 1650 vestfálský mír znemožnil Českým bratrům návrat do vlasti, sepsal Jan Ámos Komenský, poslední biskup Jednoty, známý spis *Kšaft umírající matky jednoty bratrské*. Komenský je sice smířen se zánikem církevní struktury Jednoty, ale křesťany vyzývá k věrnému životu a následování Krista. A hlavně, svěřuje vše do Božích rukou a vyhlíží s nadějí k budoucnosti. O více než 300 let později mluví o umírající církvi teolog katolický, Oto Mádr. V jeho prorockých textech *Modus moriendi der Kirche* (česky: *Způsob umírání církve*) z roku 1977 a *Jak církev neumírá (K teologii ohrožené církve)* z roku 1980 najdeme reflexi církve v době masivního útlaku ze strany státní moci, kdy po desetiletích fyzického pronásledování nastala doba „lámání charakterů“, která byla pro církev minimálně stejně ničivá (ne-li ještě horší) jako přímý teror let

padesátých. Mádr shrnuje úkol pro křesťana v situaci umírající církve do několika bodů:

1. *Přijmout smrt*. Absolutně je třeba odmítnout jen jeden způsob smrti církve – zradu.
2. *Intenzivně žít*. I v umírání lze objevit krásu života, který nám byl dán.
3. *Vydat ze sebe vše nejlepší*. Ať už nějaká církev zemře nebo ne, otázkou je, co dobrého po ní zůstane. A paradoxně:
4. *Neumřít*. Mádr tím myslí odmítnutí jakési euthanasie církve. „Sebevražda není mučednictví.“

Doplnil bych Komenského a Mádrovu vizi umírající církve ještě jinou vizí: vizí církve skomírající. Jaký je mezi nimi rozdíl? Umírající církev zažívá vnější útlak. Naděje přetrvává proti vši lidské logice a „racionalitě“. Je to situace velkého pátku, kdy církev může umírat spolu s Kristem. Vědomí, že má situace smysl, a že naděje zůstává, ještě nedělá umírání snadným. Ale lze umírat se vztyčenou hlavou. Lze umírat v identifikaci s Kristem. A po velkém pátku naše víra může očekávat i neděli vzkříšení.

Jak je to s církví skomírající? Nikdo ji příliš neutlačuje, spíše ji všichni nechávají být. Přesto však chybí naděje. Není to umírání, které jakoby přicházelo zvnějšku, proti vůli osoby, která se vzpíná k věčnosti. Skomírání přichází zevnitř. Je zde možnost rozvíjet všechny své dary a možnosti (což při umírání nejde), ale chybí vůle (která zase nechybí při umírání). Je to situace rezignace. Není to velký pátek, ale spíše situace, kdy Kristus již vstal, jen my jsme si toho nevšimli. Jako učedníci do Emauz jdeme smutní a jsme si vědomí toho, že jakási hezká epocha tady skončila. A na to, abychom v ní sami pokračovali, prostě nemáme. A když k nám přistoupí sám Pán, řekneme mu: „Ty jsi asi jediný v Jeruzalémě, kdo ještě neslyšel o tom, že to prostě nejde!“ Nechci být pesimista ani mít seabemrškačské nálady. Naopak, chci zdůraznit, že umírat lze jako Kristus, ale skomírat jako Kristus... (to snad ani nejde vážně vyslovit, jak blasfemicky to zní). Chci tedy poznat Krista u stolu, když láme chleba, jak ho poznali emauzští učedníci a dostali se tak ze své skomírající depresivní nálady. Chci pak jít a zvěstovat to i ostatním. A už neříkat, že to nejde. Když to nepůjde, půjde to nějak jinak. Ale naším úkolem není hledat důvody proč to nejde, ale *contemplata aliis tradere*. A já sám za sebe vím hlavně to, že nemám chuť hlásit se pouze k heslům z nástěnek.

Tomáš Machula

NABÍDKA NAKLADATELSTVÍ KRYSTAL OP

Krystal OP, Husova 8, 110 00 Praha 1, tel. 224 237 750, <http://krystal.op.cz>; e-mail: krystalop@volny.cz

Hyacint Cormier: Náležet Bohu

Svatost P. Cormiera, generálního magistra dominikánského řádu v letech 1904-1916, nebyla okázalá. Jeho život není řadou dobrodružství a zázraků. Neměl prorocké poslání. Je to život, který by byl mohl minout nepozorovaně, a právě v tom je aktuální a paradoxně významný. Je to svatost všedního dne – nevděčná, mlčenlivá, jednotvárná – a zvláště je to věrnost řeholnímu životu den po dni. Křesťanský život se skládá z těchto malých věcí, ale může se stát velkým a hrdinským...

Jakým způsobem mohl P. Cormier „vnášet mír do všeho, čeho se dotkl“, jak to řekla generální představená Malých sester chudých? Odpověď je tato: pokorou. Odbrojoval, protože byl pokorný. Přes důležitost závěti svatého Dominika, který doporučuje svým bratřím „zachovat pokoru“, pokora nepatří mezi ctnosti specificky dominikánské. P. Cormier, který stále zaujímal takové postavení, které by mu mohlo zvyšovat sebevědomí, nikdy nepodlehł pokušení pýchy... Tato pokora se zakládá na důvěře, že je to Bůh, kdo jedná... Jeho svatost má jako u všech přátel Božích jen jedno tajemství: „nežiji už já, ale žije ve mně Kristus“ (Gal 2, 20). brož., 104 str., 98 str.

NABÍDKA KNIHKUPECTVÍ OLIVA

Wolfgang Schmidbauer: Syndrom pomocníka. Podněty pro duševní hygienu v pomáhajících profesích. *Portál*, brož., 234 str., 339 Kč

Paula Rinehatová: Intimita a duše ženy
Kniha přináší velmi zdravý pohled na ženskou sexualitu, přirozené spojení tělesných a duchovních požitků, analýzu tlaku dnešní přeseexualizované společnosti a návrat k čistotě. Je dobrým vodítkem pro dívky na prahu dospělosti i pro ženy, které potřebují uzdravení z ran minulosti a ujištění, že jsou milovány.

Návrat domů, brož., 125 str., 174 Kč

Friedrich Assländer, Anselm Grün: Řízení jako duchovní úkol. Kniha přináší užitečné informace a inspiraci lidem pracujícím v řídicích funkcích, především křesťanským manažerům, učitelům a vychovatelům. *KN*, brož., 182 str., 229 Kč

OLIVA

knihkupectví a galerie

nejúplnější produkce literatury a časopisů z oblasti křesťanství, judaica, pravoslavi.
knihy z oblasti historie a filozofie
malá prodejní galerie dřevěných plastik a obrazů.

Adresa: Jilská 7, 110 00 Praha 1

Otevřeno: po-pá 10-18 hod.

Tel. 606 657 544

E-mail: knihy-oliva@quick.cz

Internetové knihkupectví:

<http://oliva.op.cz>

Těšíme se na Vaši návštěvu a objednávky!

Bruce Marshall: Smuteční svíce pro Paříž
Román zachycuje maloměstské prostředí Paříže těsně před její kapitulací v roce 1940. *KN*, váz., 239 str., 249 Kč

Dobytí Lisabonu a reconquista Portugalska
Kniha zahrnuje výbor několika textů ze 12. a 13. století, jež spojuje to, že se vztahují ke střetům křesťanů s Maury, které se odehrály na území Portugalska v rámci tří křížových výprav. Texty vybraly, uspořádaly a poznámkami opatřily Simona Binková a Marie Havlíková. Z latinských originálů přeložili Pavel Zavadil a Magdalena Moravcová. *Argo*, váz., 174 str., 278 Kč

Giorgio Maria Carbone OP: Marie Magdalská. Šifra mistra Leonarda nebo evangelia? *KN*, brož., 143 str., 169 Kč

Bohumil Svoboda / Jaroslav V. Polc: Kardinál Josef Beran. Životní příběh velkého vyhnance. *Vyšehrad*, váz., 277 str., 298 Kč

Dvě lásky

Jaro Křivohlavý v rozhovoru s Alešem Palánem. *KN*, váz., 253 str., 279 Kč

Máš před sebou všechny mé cesty

Sborník k 60. narozeninám Tomáše Halíka. *NLN*, váz., 431 str., 329 Kč

SALVE. Revue pro teologii a duchovní život

Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, ✉ dominika@diecezezhk.cz, <http://salve.op.cz>

1/2008 – kazatelství

Nové číslo revue *Salve* s tématem kazatelství otevírá esej Benedikta Mohelníka OP, v němž upozorňuje na stále málo zdůrazňované učení církve o tom, že kazatelství není jen posláním biskupa a kněze, ale každého křesťana. Téma kazatelství se tedy neomezuje jen na duchovní stav, ale je aktuální pro každého věřícího. Články tohoto čísla *Salve*, ať na první pohled zacílené na „kazatele z povolání“, tak otevírají řadu témat a kritických reflexí nejen jim, ale i jejich posluchačům. Vedle historických sond ke kořenům západního kazatelství – ke kazatelské teorii a praxi velkého milánského otce církve sv. Ambrože od mladého patrologa Davida Vopřady a k ranému dominikánskému kazatelství ve středověku od švýcarského dominikána Paula-Bernarda Hodela OP –, se dostaneme do současnosti, a to k postnímu kázání papežského kazatele Raniery Cantalamessy OFMCap., otevírajícímu závažné téma kazatelovy zodpovědnosti za svět, ke kterému je poslán hlásat slovo Boží. Kázání v duchovním životě (nejen) kněze je ostatně hlavním tématem studie bosého karmelitány Pavla Vojtěcha Kohuta OCD. Na ni navazuje anketa mezi vybranými českými i zahraničními kazateli (mimo jiné T. Radcliffe, T. Halík, T. Špidlík), která mapuje postavení kazatelství nejen v životě kněze, ale i v rámci současného umění či jeho vztah k Písmu. Závěr pak patří výhledu do budoucnosti – studie Libuše Martínkové o kazatelství na Internetu ukazuje v religionistické a sociologické reflexi zcela nové podoby zdánlivě tradičního žánru a cesty, které si hledá v nových médiích. Nechybí samozřejmě blok recenzí a tematický výtvarný doprovod.

Více na salve.op.cz

NEKROLOGIUM

11. července 2003

zemřel v nemocnici v Uherském Hradišti ve věku 89 let **P. Jan Josef Novobilský**. Narodil se 21. září 1914 ve Štramberku na Moravě. Vystudoval reálné gymnasium v Příboře. Po maturitě nastalo hledání Boží vůle. Rok studoval právnickou fakultu, pak filosofickou fakultu, dva roky byl v kněžském semináři v Olomouci a nakonec vstoupil v roce 1938 do řádu sv. Dominika. Řeholní sliby složil 15. října 1939 a kněžské svěcení přijal 22. listopadu 1942 v Olomouci. Působil v kláštorech v Praze jako katecheta a pak v Olomouci, kde byl posledním novicmistrem až do roku 1950. Při likvidaci klášterů byl internován v Broumově a pak nastoupil k PTP. Po propuštění pracoval jako dělník v závodě Tatra v Kopřivnici. V roce 1968 se stal tajemníkem obnovené teologické fakulty v Olomouci. Později působil ve farnostech sv. Mořice v Olomouci, v Ostravě, v Kojetíně a v Křenovicích. Od roku 1996 žil v klášteře v Uherském Brodě až do své smrti. Podle svých možností se snažil posloužit věřícím především ve zpovědnici. Pohřben je v Uherském Brodě. Ať odpočívá v pokoji.

5. srpna 1983

zemřel v nemocnici v Ivančicích **P. Petr Karel Miketta**. Narodil se 14. března 1908 v Kozmicích u Hlučína, řeholní sliby složil 21. října 1929 v Olomouci. Studoval pak na provinčním studiu v Olomouci a 5. července 1934 přijal v katedrále sv. Václava kněžské svěcení. Ve studiu pokračoval na Filosofické fakultě Karlovy univerzity v Praze. Působil jako převor a farář v Praze a Plzni. Za války byl vykázán z Plzně a internován gestapem v Zásnuckách. Po válce sloužil v Uherském Brodě a znovu jako farář v Plzni. V roce 1950 byl internován v Želivě, po propuštění pracoval v továrně Armaturka v Hlučíně. Od roku 1968 sloužil jako kaplan nejprve sestrám sv. Karla Boromejského v Hradišti u Znojma, později Školským sestrám sv. Františka ve Skalici u Znojma. Sestry vděčně vzpomínají na jeho smysl pro humor, se kterým jim pomáhal překonávat různá napětí, vyvolávaná pronásledováním za komunistické totality. Pohřben je ve Skalici u Znojma. Ať odpočívá v pokoji.

22. srpna 1973

zemřel v Rudné u Nejdku **P. ThLic. a ICLic Dalmác Josef Žálek**. Narodil se 6. dubna 1908 ve Valašských Kloboukách, sliby složil 28. září 1926 v Olomouci, ordinován na kněze byl 28. června 1931. Studoval na Angeliku v Římě, později vyučoval fundamentální teologii a etiku na generálním studiu v Olomouci. V roce 1936 byl vyslán představenými do Říma studovat na Angeliku církevní právo. Studium ukončil v roce 1939 licenciátem z církevního práva. Po návratu se stal představeným juvenátu v Praze a v Řevnicích u Prahy, pak působil jako kaplan

v Plzni. V letech 1945-1948 byl plzeňským převorem a pak nastoupil jako převor v Olomouci. Byl internován v Broumově a v Oseku. Odsud odešel do Charitního domova na Moravci. V šedesátých letech nastoupil jako kaplan k Šedým sestrám do Rudné u Nejdku. Zemřel náhle. Pohřben je ve Valašských Kloboukách. Ať odpočívá v pokoji.

28. srpna 1968

zemřel na Moravci bratr spolupracovník **Vavřinec Grus**. Narodil se 20. září 1888 ve Mcelech v Čechách. V roce 1912 byl přijat do noviciátu v Praze. V roce 1915 musel narukovat na frontu, krátce na to byl raněn a pak se léčil ve vojenském lazaretu ve Vídni. Sliby mohl složit až po návratu 19. listopadu 1921 v Olomouci. Působil v Praze, Olomouci a Uherském Brodě. Po celý život trpěl stálými pochybnostmi o svém povolání. Požádal proto o dovolení vystoupit z řádu a 14. ledna 1946 toto povolení dostal. Zůstal pak jako terciář v klášteře v Uherském Brodě a pracoval zde jako kostelník v klášterním kostele. Zde zůstal i po likvidaci kláštera v roce 1950. Pro nemoc pak odešel do Charitního domova na Moravci. Pohřben je na Moravci. Ať odpočívá v pokoji.

ZE SVĚTA

Osmisté výročí ve třech televizních dokumentech

Filmaři nahlédli do života tří klášterů klauzurových mnišek

Španělsko – Od počátku Adventu až do Vánoc mohli španělští diváci veřejno-právní televize sledovat tři pětadvacetiminutové pořady o životě dominikánských kontemplativních mnišek. Kláštery, které měly televizním divákům zprostředkovat oslavy osmistého výročí založení řádu, byly kláštery sv. Dominika v Calerueze a Segovii a sv. Michaela v Trujillu.

Iniciativy se ujal fr. José Luis Gago z Provincie Španělsko, který šest let připravoval pořad Pueblo de Dios vysílaný na kanálu TVE. Nyní požádal režiséra pořadu fr. Juliána del Olmo, aby se ujal i tohoto nového projektu. Skupina zkušených filmařů natáčela každodenní život našich kontemplativních mnišek po deset dní: tři dny v každém z klášterů, od ranních chval až po kompletář, a rovněž velmi působivá osobní svědectví.

Samotné natáčení bylo pro pět profesionálů z TVE velkým zážitkem. Byli překvapeni, když viděli, slyšeli a cítili, jak srdečná, radostná, duchovně hluboká, ale prostá je atmosféra v dominikánském klášteře.

Bratrská návštěva v Provincii sv. Alberta v jižním Německu a v Rakousku

Magistr řádu fr. Carlos Alfonzo Azpiroz Costa OP doprovázený sociem pro střední a východní Evropu fr. Rajmundem Klepancem a provinciálem fr. Dietmarem Schonem konal od 17. do 26. října 2007 bratrskou návštěvu Provincie sv. Alberta v jižním Německu a v Rakousku.

Nejprve navštívil klášter ve Vídni, který byl založen v letech 1225-6 a je jedním ze tří raných založení řádu s nepřetržitou dominikánskou přítomností. Vídeňský klášter je dnes formačním centrem provincie a domovem osmnácti bratří včetně sedmi studentů a dvou postulantů. K aktivitám bratří patří pastorační péče o vídeňské dominikánské sestry a o studenty, služba kaplanů na univerzitě a teologické akademii, zpovídání, duchovní vedení, pastorační péče o jednotlivé skupiny lidí, rozhlasové přenosy mši sv., duchovní cvičení a vedení.

Prvního dne poskytl provinciál fr. Dietmar hostům celkový přehled o stavu provincie a jejích mezinárodních závazcích. Představil výsledky, kterých bylo dosaženo na jednotlivých úsecích práce odvíjejících se od akt generální kapituly z roku 2006. Odpoledne se hosté setkali se členy rady, formačního týmu i s formovanými bratřími. Vrcholem dne byla mše sv., při níž fr. Carlos přednesl homilii. Následovalo setkání s vídeňskou dominikánskou rodinou.

Magistr řádu se velmi zajímal o probíhající rekonstrukci kláštera. Před odjezdem do Grazu (20. října) při rozhovoru na závažná témata posnídal s kardinálem Christophem Schönbornem OP.

V Grazu působí dominikáni na různých místech již od roku 1466. V současné době zde pečují o velkou farnost pět bratří. Slouží rovněž ve státní nemocnici jako kaplani a zpovědníci a mají též na starosti pastorační studentů. Večer magistr řádu strávil s dominikánskými sestrami, laiky a místními farníky.

Další zastávkou bylo 21.–22. října Dominikánské centrum v Regensburgu. Dominikánský klášter zde byl od roku 1229 až do sekularizace v roce 1806. V roce 2001 bylo otevřeno Dominikánské centrum jako „základna pro kázání“; jde o „mobilní jednotku“ pro pastorační působení v rámci Regensburgu. Spolupracuje hlavně na pastoračních aktivitách ve středu města (kázání, zpovídání, pastorační péče o skupiny a duchovní vedení). Magistr řádu se krátce seznámil se všemi aktivitami centra a s jeho uspořádáním. Poté sloužil mši sv. u mnišek v klášteře Svatého kříže, kde bylo přítomno i několik mnišek ze tří dalších klášterů provincie. S mniškami se poté setkal a s některými z nich hovořil i soukromě a nakonec se všemi povečeřel v přátelské atmosféře. Večer navštívil bývalý dominikánský klášter sv. Blaise (Blažeje), který stojí naproti Dominikánskému centru.

Čtvrtou zastávkou 23.–24. října byl Freiburg, kde je druhé formační centrum provincie. První dominikáni sem dorazili v roce 1236. Starý klášter byl zbořen během sekularizace v roce 1804. Dominikáni se do Freiburgu vrátili a na hradním návrší se usadili až v roce 1934. Dvanáct bratří, kteří tu dnes tvoří jednu komunitu, sídlí na dvou místech ve městě. Jedním jsou domy na Ludwigstrasse, kde je též centrum Laických diskusních skupin, které nabízí mnoho programů formace. Jako druhé sídlo komunity byl v roce 2004 založen Dům dominikánských studií v Erwinstrasse. Zde mají bratří na starosti pastorační péči o studenty čtyř akademických institucí ve Freiburgu a Offenburgu-Kehlu a doplňková studia.

24. října se fr. Carlos při večeři – švédském stole a následující rekreaci setkal s osmi bratřími z komunity Svatého kříže v Augsburgu. Příští den až do svého odjezdu rozmlouval s bratry. Klášter zasvěcený sv. Maří Magdaléně zde byl od roku 1225 do roku 1808. Když se sem v roce 1932 dominikáni vrátili, založili klášter Svatého kříže. Mezi důležité služby této komunity patří pastorační aktivity při klášterním kostele, jenž je hojně navštěvován kvůli zpovědím a duchovnímu vedení, pastorační péče ve středu města a pastorační služby pro řidiče v kostele u dálnice za městem a v několika farnostech ve městě samém.

Předposlední den své návštěvy sloužil fr. Carlos mši sv. a modlil se nešpory v kostele sv. Kajetána v Mnichově. Pak se setkal s komunitou sv. Kajetána (pět bratří) a s polskými kněžimi působícími v Mnichově, dominikánskými sestrami a laiky. Rozlehlý a velmi navštěvovaný kostel sv. Kajetána ve středu města byl dominikánům svěřen v roce 1954. K nejdůležitějším aktivitám komunity patří povinnosti spjaté s provozem kostela, zvláště služby související s liturgií, kázání, zpovídání, posvátná hudba, duchovní vedení, pastorační péče o skupiny řeholníků a dominikánské sestry, pastorační péče o turisty.

Předtím než magistr řádu odletěl do Říma, navštívil v Mnichově ještě filiální dům sv. Kateřiny, který leží v rychle se rozrůstající farnosti tvořené především mladými rodinami s dětmi, mladými lidmi, těmi, kdo jsou církvi spíše vzdáleni a cizí.

Jean-Louis Bruges OP

Svatý otec jmenoval Msgre. Jean-Louise Bruguese, biskupa z Angers, sekretářem Kongregace pro katolické vzdělávání. Rovněž byl jmenován arcibiskupem.

Jean-Louis se narodil 11. listopadu 1943 ve francouzském Bagnères. První sliby složil 29. září 1969 a 22. června 1975 byl vysvěcen na kněze. Na arcibiskupa z Angers byl vysvěcen 30. dubna 2000. V letech 1976–1997 byl profesorem morální teologie na Katolickém institutu v Toulouse a v letech 1997–2000 na

univerzitě ve Fribourgu. V letech 1986–2004 byl členem Mezinárodní teologické komise a od roku 2002 je prezidentem Komise pro nauku Katolické církve ve Francii.

Jmenování ve Vatikánu

Ke konzultorům Papežské rady pro mezináboženský dialog nyní patří i tři dominikánští bratři. Papež je jmenoval dne 20. listopadu 2007.

Je to biskup George Frendo OP, pomocný biskup z Tirany-Durres v Albánii a Joseph Ellul OP, profesor Papežské univerzity sv. Tomáše Akvinského. Oba patří k maltéžské Provincii sv. Pia V. Třetím konzultorem je Lorenzo Piretto OP, vikář-delegát, apoštolský vikář z Istanbulu v Turecku a patří k italské Provincii sv. Dominika.

Římské oslavy 750. výročí úmrtí sv. Hyacinta

Polsko – Pout' kněží a věřících laiků z církevní provincie Katovice do Říma byla zahájena 15. října 2007 slavnostní mší sv. slavenou v dominikánské bazilice sv. Sabiny v Římě. Pout' byla uspořádána k 750. výročí úmrtí sv. Hyacinta, prvního polského dominikána a svatého patrona Provincie Katovice. K účasti na ní vyzval polský dominikánský provinciál fr. Krzysztof Popławski.

Metropolitní arcibiskup Damian Zimoł uvedl, že sv. Hyacint byl velkým misionářem střední Evropy a že i dnes je nám misijního ducha velmi zapotřebí. Sv. Hyacint v Římě obdržel hábit od sv. Dominika a hned poté dorazil do Slezska. „Tyto věci chceme přeložit do současného jazyka: misijní duch, otevřenost, společné dobro – to vše musíme v Polsku neustále budovat. Domnívám se, že tím bychom měli otvírat nové obzory, abychom ukázali, že stejně jako máme ve Slezsku zásoby uhlí, tak v křesťanství máme zásoby Dobré zvěsti,“ řekl slezský metropolit.

Pout' trvala tři dny. V jejím programu bylo mimo jiné mezinárodní vědecké setkání na Univerzitě sv. Tomáše (Angeliku) na téma charisma sv. Hyacinta, premiéra filmu o sv. Hyacintovi a slavnostní koncert souboru Silesia ve Vatikánu.

Ve středu 17. října byl před zahájením generální audience u papeže Benedikta XVI. na svatopetrském náměstí požehnan restaurovaný obraz sv. Hyacinta z hlavního oltáře polského kostela sv. Stanislava na via Delle Botteghe Oscure. Polští dominikáni si loni připomněli 750. výročí úmrtí sv. Hyacinta. K programu jubilejního roku mimo jiné patřila řada konferencí o rozjímavé modlitbě nazvaná Devět způsobů modlitby sv. Dominika, jedenáctý celopolský sraz na počest sv. Hyacinta u jezera Lednica, střední setkávání u hrobu sv. Hyacinta v Krakově

a závěrem říjnové sympozium o úloze a místě žebavých řádů v dějinách města Krakova.

Dopis generálního promotora pro růženc

Vážený otče provinciále,

na poslední generální kapitule řádu v Bogotě jsem byl jmenován generálním promotorem pro růženc. Poté co jsem minulý měsíc u sv. Sabiny představil celý svůj nový projekt generální radě, je nyní mé jmenování oficiální.

Magistr řádu předně rozhodl, že nejdůležitější část podpory projektu se bude realizovat na internetu prostřednictvím webové stránky určené celému řádu a věnované výhradně růženci. Nyní celý projekt organizujeme a proto se obracím i na Vás.

V této fázi bychom rádi vytvořili seznam kontaktů na ty, jejichž prostřednictvím bychom shromáždili všechny informace, které potřebujeme k vytvoření této nové databáze na internetu.

Konkrétně prosíme o pomoc v následujícím:

– určete prosím někoho z vaší provincie (bratra, sestru, laika), kdo by byl ochoten spolupracovat při vyhledávání a shromažďování informací – to bychom přivítali nejvíce

– shromáždění všech homilií o růženci či jednom z jeho tajemství

– shromáždění všech odkazů na internetové stránky o růženci, které by na naší nové stránce měly být uvedeny; připojte prosím tři nebo čtyři řádky o obsahu stránky v jednom z oficiálních jazyků řádu

– shromáždění jakýchkoli zajímavých textů o růženci

Stručně řečeno, dá-li Pán, bude tato stránka tou největší databází informací o růženci.

Předem Vám děkuji za všechnu pomoc. Kdykoli se na mě obraťte co do dalších informací. Svěřuji Vás láskyplně přimluvě Panny Marie.

Fr. Louis-Marie Arino-Durand
generální promotor pro růženc
Couvent Saint-Thomas d'Áquin
1, impasse Lacordaire
F-31078 Toulouse Cedex 4, France
e-mail: louis@dominicains.com

IDI 2007, 2008

z angličtiny přeložil Ivan František Bok

24 TOMISTICKÝCH TEZÍ

15. Na rozdíl od toho lidská duše subsistuje. Je stvořena Bohem a vlitá v okamžiku, kdy existuje dostatečně vybavený subjekt. Ze své povahy je nezničitelná a nesmrtelná.

Ve čtrnácté tezi jsme se dopracovali k poznání, že aktivity vegetativního a smyslového stupně života nejsou odlučitelné od tělesných orgánů. Proto není myslitelné, aby vegetativní nebo smyslová duše přežívala zánik těla a existovala sama o sobě. Jsou to duše naprosto spojené a plně realizované svým spojením s tělem.

Rozumová duše je však případ odlišný. Zatímco si nelze představit látkovou výměnu nebo tělesné množení bez těla, podobně jako není myslitelné čichání nebo vidění bez tělesných orgánů, rozumové poznání bez těla docela dobře myslitelné je. Pojem netělesné duchovní bytosti, ať už je to sám Bůh nebo stvořená duchovní bytost jako anděl, která myslí, není nijak sporná či absurdní. Absurdní je netělesný anděl, který má hlad, který roste, který čichá nebo má tělesné instinkty. Ale anděl, který myslí náš rozum naprosto nepohoršuje. Proto se říká, že je rozum mohutnost *anorganická*. Nemá to nic společného s anorganickou chemií. Myslí se tím, že je to činnost, ke které není třeba tělesný orgán.

Dalším důvodem pro neorganický charakter rozumu je skutečnost, že zatímco vnější i vnitřní smysly dokážeme vhodnou tělesnou stimulací motivovat ke konkrétním vjemům či reakcím, u rozumu toho schopni nejsme. U vnějších smyslů (sluch, hmat, zrak, čich a chuť) je to zjevné. U vnitřních také – vhodným podáním drog nebo jiným typem dráždění nervové soustavy dokážeme vyvolat poměrně přesně cílené představy (obávané vize bílých myšek jako reakce na alkohol mohou být úsměvným příkladem – ačkoli nevím, jestli přesným). Podobně dokážeme stimulovat nebo naopak potlačovat instinkty – známá jsou např. afrodisiaka, která dokáží vybudit pohlavní pud. Přesně cílenou stimulaci rozumu však vyvolat nedokážeme. Podáním kofeinu umíme odrušit tělesnou únavu, ale to není přímá stimulace rozumu, je to pouze pomoc od únavy těla. Přímá stimulace rozumu by vedla např. k vyřešení matematické nebo logické úlohy. Pokud by to bylo možné, byla by asi většina studentů matematiky po prvním semestru zralá na léčbu závislosti. Přímá stimulace rozumu však možná není. Rozum musíme namáhat sami.

Zde se ale nabízí otázek hned několik. Co mozek? Není orgánem rozumu a myšlení on? A co lidská duše, která zahrnuje vše, jak mohutnosti rozumové, tak smyslové a vegetativní – zemře po smrti těla částečně nebo se rozdělí nebo jaký bude její osud, když smyslové schopnosti smrti těla nepřetrvají, ale rozumové ano?

Co se týče mozku, ten je odedávna pokládán za sídlo vnitřních smyslů, tj. fantazie, instinktů, smyslové paměti apod., nikoli rozumu. Mozek však s myšlením úzce souvisí. Za prvé: Lidská bytost je totiž jednotná a nerozdělená a rozumové poznání je se smyslovým úzce provázáno. Rozum sám bez poznání smyslového nemůže za normálních okolností nic. Smysly jsou branou pro lidské poznání a zdrojem i pro poznání rozumové. Tomáš se řídil zásadou, která se stala sloganem: *Není nic v rozumu, co by před tím nebylo ve smyslech*. Za druhé: Lidské vědomí je v našem pozemském tělesném životě složitým komplexem tělesně-duševních smyslově-rozumových stavů, které ve své výslednici teprve dávají dohromady prožitek vnímání reality, o které zároveň přemýšlíme. Narušení této složité rovnováhy ze strany rozumu nebo smyslů má za následek dezintegraci celé lidské osobnosti.

Zastavme se na okamžik u onoho *Není nic v rozumu*... Mohlo by se zdát, že máme ideu Boha, jsoucna, anděla atd., což nejsou věci, které jsme zakoušeli konkrétně smyslově. Je třeba upřesnit, jak se celá věc myslí. Smyslové poznání má jednoznačnou prioritu. Žádné vrozené ideje neexistují a člověk začíná objevovat svět pomocí smyslů. Ze smyslových poznatků si pak vytváří své pojmy. Až posud je tomistická teorie poznání shodná s empirismem. Tomismus však jde dál. Počítá se schopností rozumu pracovat s těmito pojmy tak, že je pomocí abstrakce zobecňuje a pracuje s nimi, takže je schopen např. vyvodit i existenci bytosti jako je Bůh, která není smyslově zakusitelná, ale je rozumově vyvoditelná jako příčina věcí tohoto světa. A vše, co lze o Bohu říci, se stejně může říci pouze pomocí pojmů vytvořených z poznání našeho světa. S tímto postupem jsme se již seznámili ve čtvrté tezi v tématu analogické predikace.

Vraťme se teď k otázce nesmrtelnosti duše. Lidská duše, která není materiální a není přímo spojená s tělem, nepodléhá rozkladu jako tělesné věci. Je duchovní a proto jednoduchá a nerozložitelná. Narozdíl od jiných substancíálních forem, které jsou natolik spojené s materií, že bez ní samy o sobě nemohou existovat (výklad termínu „subsistovat“ byl podán v 5. tezi), lidská duše jakožto rozumová duše sama o sobě existovat může, čili subsistuje.

Lidově řečeno, má co dělat i bez těla. Je zřejmé, že její smyslové a vegetativní schopnosti jsou v dané chvíli naprosto neaktivní a neaktuální, protože mimo materiální kontext nemohou aktivně působit. Mohou se ale – zajisté způsobem novým a přiměřeným novému stavu – obnovit při tělesném vzkříšení. Co ale poznání v „mezistavu“ mezi smrtí a vzkříšením?

Jestliže se totiž do rozumu dostávají věci pouze skrze smysly, jak to bude s poznáním mezi smrtí a vzkříšením, kdy lidská duše tělo a tedy i smysly postrádá? Zdálo by se, že nebude schopná komunikace s kýmkoliv a bude odkázána pouze na vzpomínky a v uzavření do sebe sama bude upadat do jakéhosi hrůzného ghetta do-sebe-uzavřenosti. Takový stav je výstižným popisem pekla, kdy člověk odmítne jakýkoli správný vztah k Bohu a tím i k jeho stvoření. Jediné řešení této otázky je uznat nepřírozený stav smrti jakožto roztržení tělesně-duševní jednoty a doufat, že Bůh tuto mezeru zacelí a doplní. Důvěra v Boží pomoc je však již mimo kompetenci ryzí filosofie. Je to teologická odpověď víry na filosofickou otázku, jejíž naléhavost si uvědomují i někteří současní (a vůbec ne křesťanští) filosofové, kteří z obavy před popsaným hrůzným osudem duše propadlé izolaci v sobě samé, doufají, že se ve svých úvahách zmýlili, a že duše nesmrtelná není.

To, že je lidská duše rozumová, a tím přesahuje přímou svázanost s materií, má za následek mimo jiné to, že není jaksi v silách samotné přírody, aby taková substanciální forma vznikla přirozeným způsobem, který byl popsán v rámci 8. teze. Tam bylo řečeno, že účinná příčina (např. oheň) působí na materiální věc (např. na dřevo) tak, že původní substanciální forma (tj. forma dřeva) ustupuje zpět do potenciality čili možnosti a působením příčiny je z potenciality materie vyváděna forma nová (tj. forma popela). Býti popelem je v přirozené dispozici dřeva. Ale žádné materiální jsoucno není přirozeně disponováno k tomu, aby ze sebe vydalo rozumovou duši, která svým působením materiální svět přesahuje. Proto musí být každá jednotlivá duše přímo Bohem stvořena.

Tomáš Machula

(Příště: 16. teze: „Tatáž rozumová duše je spojená s tělem takovým způsobem, že je jeho jedinou substanciální formou. Jejím prostřednictvím je člověk člověkem, živočichem, živou bytostí, tělesem, substancí i jsoucnem. Duše tedy uděluje člověku všechny bytostné stupně dokonalosti. Navíc duše sděluje tělu akt bytí, kterým sama existuje.“)

PROVINCIAL DOMINIKÁNŮ

P. Benedikt Mohelník OP
Husova 234/8, 110 00 Praha 1
☎/fax/zázn: 224 219 685
✉ provincial@op.cz

MNIŠKY KAZATELSKÉHO ŘÁDU

S. M. Anežka Suchánková OP
Dolní Česká 1, 669 02 Znojmo
☎ 515 221 161
✉ mnisky@op.cz

S. M. Kateřina Foltová OP
Lysolajské údolí 106/21
165 00 Praha 6, ☎ 220 923 159
✉ monialesop@volny.cz

ROZJÍMAVÉ SESTRY SV. DOMINIKA

S. M. Terezie Eisnerová OP
Nám. bří Jandusů 21
104 00 Praha 10-Uhřetíněves
☎ 267 712 611, 267 712 614
✉ sestryop@volny.cz

ČESKÁ KONGREGACE SESTER DOMINIKÁNEK

S. M. Miriam Hřebačková OP
Veveří 27, 602 00 Brno
☎ 541 214 846
www.dominikanky.cz
✉ dominikanky.bm@volny.cz

Konvent sester dominikánek

Katolický domov studujících
Černá 14, 110 00 Praha 1
vrátnice KDS: ☎ 224 934 496
ředitelna: ☎ 224 934 856
konvent sester: ☎ 224 934 655
✉ cernaop@volny.cz
✉ kdsop@tiscali.cz

DÍLO BLAŽENÉ ZDISLAVY

s. Marie Terezie Legnerová
Charitní domov
592 54 Moravec

SDRUŽENÍ KNĚŽÍ A JÁHNŮ SV. DOMINIKA

P. Antonín Damián Nohejl
Popelnicová 52
312 06 Plzeň
mob.: 602 327 842
✉ semperfides@seznam.cz

LAICKÁ SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA

Dagmar Ester Kopecká
Na Zlíchově 221/8, 152 00
Praha 5; ☎/fax: 251 554 669
✉ ester@op.cz

KAZATELSKÉ STŘEDISKO

P. Pavel Mayer OP
☎: 585 230 764, ☎ 602 858 800
✉ pavel@op.cz

DOMINIKÁNSKÁ KNIHOVNA

Husova 8, Praha 1
tel. 224 235 731
✉ knihovna.praha@op.cz

Nakladatelství KRYSTAL OP

Husova 8, 110 00 Praha 1
☎ 224 237 750
web: krystal.op.cz
✉ krystalop@volny.cz

STUDIO VERITAS

Husova 8, 110 00 Praha 1
✉ veritas@op.cz

SALVE. Revue pro teologii a duchovní život

Velké nám. 35, 500 01 Hradec
Králové; ☎ 495 063 625
web: salve.op.cz
✉ dominika@diecezechk.cz

Společnost Tomáše Akvinského (S.I.T.A.)

P. Štěpán Filip OP
web: agora.metaphysica-skaut.org/sita
✉ SITA-cz@quick.cz

VEČERNÍ EVANGELIZAČNÍ ŠKOLA

P. Jan Rajlich OP
web: misie.op.cz
✉ jan@op.cz

HNUTÍ PRO ŽIVOT ČR

Radim Ucháč, Hlubočepská
85/64, 152 00 Praha 5
web: www.prolife.cz
✉ info@prolife.cz

HNUTÍ SVĚTLO-ŽIVOT (OÁZY)

P. Jan Rajlich OP
web: oaza.op.cz

SERVO o.p.s.

Daisy Zdislava Waldsteinová
Sněmovní 11, 118 00 Praha 1
☎ 602 367 505

Mons. DOMINIK DUKA OP

Biskupství královéhradecké
Velké nám. 35
500 01 Hradec Králové
☎ 495 063 625 (sekretariát)
fax: 495 512 850
✉ duka@diecezechk.cz

RES CLARITATIS

zpravodajství
Michaela Freiová
redakce@claritatis.cz

DOMINIKÁNINA INTERNETU

www.op.org – centrální stránka dominikánů ve světě

www.op.cz – hlavní stránka dominikánů v ČR (spravuje Jan Jáchym Beneš)

dominikanky.cz – Kongregace sester dominikánek

rozjimavesestry.op.cz – Rozjímavé sestry sv. Dominika (spravuje Martin Rosenbaum)

laici.op.cz – Sdružení laiků sv. Dominika (MR)

kds.op.cz – Katolický domov studujících, Praha (MR)

krystal.op.cz – Nakladatelství Krystal OP s.r.o. (spravuje Jiří Kopecký)

oliva.op.cz – knihkupectví Oliva v klášteře sv. Jiljí (JK)

jilji.op.cz – Klášter dominikánů Praha (spravuje Petr Chaloupský)

plzen.op.cz – Klášter dominikánů Plzeň

olomouc.op.cz – Klášter dominikánů Olomouc

salve.op.cz – Salve. Revue pro teologii a duchovní život

dominik.cz (spravují fr. Jan Rajlich OP a Anežka Dominika Churaňová)

informace: ✉ jachym@op.cz